

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

645. Quænam complectatur potestas Archidiaconi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

casu dubium sit, num intret dispositio illa Tridentini, ex quo illud non tollit consuetudinem contrariam de jure communi permissam, merito non obstat Archidiacono pendente judicio manutentionis dictum decretum, quia interim debeat in sua possessione manereri. Ac denique n. 10. & seq. dicat, similiter non obstat, quod Archidiacono resistat jus, quo casu non datur manutentio inferiori sine titulo. Tum quia licet jus assistat Capitulo, non tamen resistat Archidiacono, ex quo potest etiam dicta administratio spectare ex consuetudine ad inferiorem; tum quia datur etiam manutentio inferiori, quando ipsius possessio est diuturna, prout est in præfente casu. Ac denique apud eundem Postumum, 13. Rota in dicta Vicentina dicat, non obstat, quod non constat de possessione moderni Archidiaconi; quia sufficit, quod constat de possessione antecessorum ejus in illa dignitate; liquidem hæc etiam juvat successorem; cum dicatur possidere ipsa dignitas, ut Felin. in c. constitutus, n. 14. de rescript. & Rota decis. 1. de rescript. in novis. Verum de his plura alibi, ubi quis actui electionis Vicarii Capitularis præsidere debeat.

Questio 645. Quanam complectatur potestas Archidiaconi.

1. Resp. in genere, ea haberi ferè in c. 1. & c. ad hæc h. r. item diligenter ea recenseri à Butrio & Abb. ad cit. c. ad hæc in princ. Revocari que posse ad duo præcipue capita, ut Fagn. in cit. c. ad hæc n. 6. nempe ad ea, quæ ei competunt tanquam principi Diaconorum Cathedralis, & ad ea, quæ sunt simplicis jurisdictionis Episcopalis. illa enim competunt ei ea ratione, qui caput Diaconorum est; hæc verò ei tributa sunt à jure, ut Episcopus facilius vacare possit his, quæ sunt Ordinis & autoritatis Episcopalis, à quibus Archidiaconus excluditur. Fagn. loc. cit. n. 7. Proinde exigua non est ejus potestas; cum jurisdictionem habeat contentiosam, & in ea sit curæ episcopalis socius & administrator. Fagn. loc. cit. n. 23.

2. Resp. secundò in specie, ea ferè enumerari ab eodem Fagn. n. 24. nempe quòd ad ejus potestatem spectet primò audire jurgia singulorum, c. ad hæc h. r. Secundò instituere, c. si plebibus, dist. 63. Tertio præcipere subiectis obsequia, c. ad hæc de excess. prælat. Quarto imperare Diaconis ac Levitis c. ad hæc h. r. Quintò examinare promovendos ad sacros Ordines & beneficia, eod. c. ad hæc. Sextò quæ corrigenda viderint corrigere & emendare. Septimò curam habere in urbe positurum, & parochias habitantium, c. r. h. r. Octavò visitare Diocesium. Quæ omnia, & si quæ alia præterea ei competant, si Archidiaconus voluerit, pro ut tenetur sedulo adimplere, profectò, ut ait Fagn. loc. cit. n. 30. non supererit illi otium ad alieni muneris negotia peragenda. De cetero, dum ex prædictis aliqua ex consuetudine in hac vel illa ecclesia ei non competereat, ab ea consuetudine non est recedendum; cum in prædictis magna sit vis consuetudinis, Fagn. cit. n. 30. Nunc de eorum singulis & aliis quibusdam accuratius. Unde sit

Questio 646. Qualia jurgia audire, & quas causas cognoscere possit Archidiaconus?

1. Resp. primò, Dum dicitur de Archidiacono, c. ad hæc h. r. audire debet jurgia singulorum;

intelligendum id est de jurgiis Clericorum humilibus, id est, minoribus; majora liquidem jurgia, & ardua eorum negotia ad altiorem se, nempe Episcopum, referre debet. Fagn. loc. cit. citans Host. & Jo. And. Pirh. ad h. r. n. 6. similiter causas Clericorum civiles minoris momenti, vel etiam ubi civiliter agitur de crimine, cognoscere potest. Fagn. Pirh. ll. cit. citantes Innoc. in cit. c. ad hæc in princ. Jo. And. ibidem n. 4. Causæ enim ejusmodi in prima instantia ad Archidiaconum sunt deferenda Pirh. loc. cit. à quo tamen etiam in his datur ab Episcopo vel ejus Vicarium Generalem appellatio juxta dicta superius. Causas verò civiles arduas cognoscere non potest. Pirh. loc. cit. Tusch. v. Archid. concl. 482. n. 9. juxta expressum textum c. ad hæc. §. item in epistola.

2. Resp. secundò in specie. Primò causas criminales & matrimoniales cognoscere nequeunt Archidiaconi, uti nec Decani, aliique inferiores Episcopo, Zerol. p. 1. v. Archidiacon. Pirh. cit. n. 5. juxta expressum textum Trident. sess. 24. c. 20. de Reform. ubi ait: Ad hæc causas matrimoniales & criminales non Decani, Archidiaconi aut aliorum inferiorum judicio, etiam visitando, sed Episcopi tantum examini & jurisdictioni relinquuntur, etiam si in presenti inter Episcopum & Decanum seu Archidiaconum, aut alios inferiores super causarum illarum cognitione his aliqua in quacumque instantia pendeat &c. Nil tamen obstat, quòd minus Archidiaconi, alique inferiores Ordinarii dictas causas cognoscant, ubi sunt in immemoriali consuetudine seu possessione; utpote cui possessioni Concilium non derogavit, si hujusmodi quasi possessio tribus cofortibus, vel etiam per unam sententiam, quæ transierit in judicatum (hanc enim quòd ad hoc punctum tribus æquivalere censuit S. Cong. 12. Febr. 1598. apud Gallemart. ad loc. cit. Trid.) probata fuerit. Pignat. Tom. 4. cons. 35, n. 24. & Tom. 10. cons. 67. n. 22. juxta ejusdem S. Cong. declarat. 22. Jan. 1598. apud eundem Gallemart. loc. cit. sic inquiringis: Censuit S. Congregat. Concilii, Decreto ejusdem Concilii c. 20. sess. 24. non esse sublatam immemorialem consuetudinem, secundum quam inferiores Episcopo cognoscunt causas matrimoniales & criminales; idque si hujusmodi immemorialem consuetudinem tribus sententiis conformibus probarint, non esse impediendos eam exercere. Item juxta declarat. ejusdem S. Cong. apud eundem Gallem. de 28. Martii 1598. quæ sic habet: Censuit Congregat., quando inferiores Ordinarii volunt procedere in criminalibus, si legitime constat de immemoriali quasi possessione Archipresbyteri in cognoscendis decidendisque causis criminalibus suorum Clericorum, Decretum illud Concilii non derogare immemoriali quasi possessioni; unde in ea Archipresbyter conservandus est &c. Interim tamen, donec probetur immemorialis illa, cognitio causarum illarum ad Episcopum spectabit. Pignat. loc. cit. item Tom. 10. cons. 67. n. 22. juxta declarat. S. Cong. Concil. in Burgenf. & Salernit. & alibi, ut & apud Gallem. de 28. Martii. 1598. uti etiam Pignat. loc. cit. ait. declarasse S. Cong. in Messanenf. pendente judicio inter Episcopum & Ordinarium inferiorem de super cognitione causarum matrimonialium, criminalium, legatorum ad pios usus & aliorum Episcopo reservatorum, Episcopus debeat in iis omnibus cognoscere. Sed neque decretum illud Tridentini extendit se ad illos, qui nullius Diocesis sunt, sicut nec ad Decanum & Capitulum ab Ordinarii jurisdictione exemptos;